

عنوان پروژه:

تدوین استانداردهای بین‌المللی به طریق Adoption

گروه مجری:	مطالعات سیستم	کارفرما:	وزارت نیرو
مدیر پروژه:	سیما کمانکش	کد پروژه:	CSYDE02

همکاران: داود جلالی، همایون برهمندپور، سعیده برقی‌نیا، هادی خطیب‌زاده، جواد نظافت‌نمینی، سعید سلیمی، حبیب‌اله رئوفی، امین نصری، جواد عبدی، میلاد مقسم حمیدی، معین چوبینه، آسیه آقازاده، میلاد فکری مقدم، عبدالمجید عبدالمجید، علی‌اصغر پاک‌نعمت، سیده مهرنوش فطرت، امیر مشاری، نیلوفر نیستانی، امیررضا قلی‌زاده، علی عاقلی، اسماعیل چاکتن فیروزجائی، طاهره رستمی، مهسا باقری توکانلو، مرضیه کرمی، مصطفی عباسی، صادق منصوری مقدم، ایرج پورکیوانی نرگور

خلاصه پروژه:

امروزه تجارت جهانی با بهره‌گیری از علوم مختلف به سرعت به سوی الکترونیکی شدن پیش می‌رود و بخش‌های تولیدی و منابع کشورهای مختلف علی‌رغم بعد جغرافیایی در رقابت تنگاتنگ با یکدیگر می‌باشند. حضور در چنین بازاری قطعاً بدون اتکا به فناوری‌های جدید و به‌روزمایی سیستم امکان‌پذیر نخواهد بود.

کلید حضور موفق و پایدار در بازارهای جهانی، عرضه محصولات دارای کیفیت و سازگار با استانداردها است. نیاز به رعایت و اجرای استانداردهای کالا و خدمات دیگر یک انتخاب نیست، بلکه جزء ضروری تولید به‌شمار می‌آید و بدون رعایت این شاخص‌ها نمی‌توان به رقابت در میدان‌های جهانی و حتی ملی امیدوار بود.

سازمان بین‌المللی استاندارد^۱ (ISO) و کمیسیون بین‌المللی الکتروتکنیک^۲ (IEC)، نظام تخصصی در زمینه تدوین استاندارد جهانی را تشکیل می‌دهند. سازمان‌های ملی که اعضای ISO و IEC هستند، در تدوین استانداردهای بین‌المللی از طریق

کمیته‌های فنی که توسط یکی از دو سازمان برای بررسی رشته‌های خاصی از فعالیت فنی ایجاد شده، مشارکت می‌نمایند. کمیته‌های فنی ISO و IEC در رشته‌های مورد علاقه دوجانبه نیز با یکدیگر همکاری دارند. دیگر سازمان‌های بین‌المللی، دولتی و غیردولتی در ارتباط با آنها در امور فعالیت‌های این دو سازمان نیز مشارکت می‌نمایند. استانداردهای بین‌المللی طبق مقررات مندرج در بخش دوم دستورالعمل مشترک این دو سازمان تهیه و تدوین می‌شوند.

با توجه به اینکه تدوین استاندارد فرآیندی وقت‌گیر و هزینه‌بر بوده و از طرفی وجود استاندارد برای افزایش بهره‌وری و بهبود کیفیت در ارکان مختلف جامعه ضروری است و نیز با توجه به اینکه سازمان‌های بین‌المللی استاندارد پس از صرف هزینه و زمان زیاد موفق به تهیه استانداردهایی در زمینه‌های مختلف گشته‌اند، بنابراین به نظر می‌رسد که می‌توان در پاره‌ای از موارد، این استانداردها را به‌عنوان استانداردهای ملی پذیرفت. بدین ترتیب فلسفه اصلی پذیرش استانداردهای

1 International Standard Organization (ISO)

2 International Electrotechnical Commission (IEC)

بین‌المللی به‌عنوان استانداردهای ملی در واقع از اینجا نشأت می‌گیرد. هدف دیگر تدوین استاندارد با استفاده از این روش در واقع همگرایی با روند جهانی هماهنگ‌سازی استانداردهای ملی با استانداردهای بین‌المللی می‌باشد. لذا با توجه به نیاز مبرم در جهت ملی نمودن استانداردهای مورد نیاز در صنعت برق کشور در مرداد ماه سال ۱۳۸۸ قراردادی با معاونت امور برق و انرژی وزارت نیرو منعقد گردید. در طی آن مقرر گردید استانداردهای IEC مورد نیاز در صنعت برق کشور تا سال ۲۰۰۹ میلادی بررسی و با تأیید سازمان ملی استاندارد ایران به‌صورت Adoption تدوین گردند.

در این پروژه استانداردهای مورد نیاز در صنعت برق کشور از کمیته‌های تخصصی IEC به‌صورت موضوعی بررسی شده و استانداردهای منتشر شده تا سال ۲۰۰۹ در موضوعات دسته‌بندی شده قرار داده شدند. تمامی استانداردهای موجود با استفاده از اطلاعات مربوط به وضعیت هر استاندارد در سایت IEC بررسی شده و در صورت وجود اصلاحیه‌های جدید و یا ویرایش جدید، این موارد نیز مورد بررسی قرار داده شدند. همچنین در این پروژه پیشنهاد تدوین استانداردهای مورد نیاز در صنعت برق به سازمان ملی استاندارد ایران ارایه شد و مصوبات کمیته‌های برنامه‌ریزی درخصوص استانداردهای پیشنهادی دریافت شده و ۴۶۲ استاندارد پذیرفته شده به‌صورت Adoption ترجمه و پیش‌نویس آن‌ها به دفتر استانداردهای فنی، مهندسی، اجتماعی و زیست‌محیطی وزارت نیرو ارایه گردید. این استانداردها در جلسات کمیسیون فنی با حضور نمایندگان سازمان‌ها و شرکت‌های مرتبط بررسی و اصلاح شده و در نهایت به سازمان ملی استاندارد ایران جهت دریافت شماره ملی ارسال شدند.

چکیده نتایج:

- استخراج و دسته‌بندی استانداردهای IEC مرتبط با صنعت برق
- تصویب ۴۶۲ استاندارد Adoption جهت تدوین توسط پژوهشگاه نیرو
- تدوین ۴۶۲ استاندارد Adoption در زمینه‌های مختلف صنعت برق
- ملی شدن ۴۶۲ استاندارد IEC مرتبط با صنعت برق کشور

مستندات پروژه:

- «بررسی موضوعی استانداردهای IEC مرتبط با صنعت برق و ارایه پیشنهاد تدوین استانداردها به روش Adoption به مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران»، گروه پژوهشی مطالعات سیستم، پژوهشگاه برق، پژوهشگاه نیرو.
- «تعداد ۴۶۲ نسخه استاندارد Adoption»، گروه پژوهشی مطالعات سیستم، پژوهشگاه برق، پژوهشگاه نیرو.